

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

'Lingvo Internacia' a 'internacia ligneo'?

Gobbo, F.

Published in:

Prilingve en Nitro politike, historie, teorie, instrue

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Gobbo, F. (2016). 'Lingvo Internacia' a 'internacia ligneo'? Kelkaj konsideroj pri la origina nomo de Esperanto en diakrona perspektivo. In S. Košecký (Ed.), Prilingve en Nitro politike, historie, teorie, instrue: Fakaj prelegoj prezentitaj kadre de la 101-a Universala Kongreso de Esperanto (pp. 149-158). Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

‘Lingvo Internacia’ aŭ ‘internacia lingvo’?
Kelkaj konsideroj pri la origina nomo de Esperanto en
diakrona perspektivo

Federico Gobbo¹,

Universitatoj de Amsterdamo / Milano-Bicocca / Torino

Resumo

En la unuaj priskriboj de la gramatiko de Esperanto kaj en siaj Lingvaj Respondoj, Zamenhof donis multan atenton al morfologio, t.e. la vortformado, kaj kompare malmultan atenton al sintakso, t.e. la vortordo. Jansen (1, 2) konvinke argumentas, ke la baza vortordo de la lingvo estas subjekto-verbo-objekto (SVO); aliflanke, en la kazo de la vortordo de substantivoj (N) kaj adjektivoj (Adj), ambaŭ ordoj AdjN kaj NAadj eblas, eĉ se AdjN nepre pli oftas (kiel ankaŭ Gledhill (3, 4)). Laŭ la Oftecvortaro de Esperanto (5) la vortoj ‘internacia’ kaj ‘lingvo’ troviĝas en alta oftocoklaso de la tuta oftecvortaro, kaj tiel alta vortofteco estas pruvo pri ilia graveco en la kulturo de la lingvo – vidu Fiedler (6) en Gobbo (7) kaj Fiedler (8) en Busch-Lauer (9). La esprimo ‘Lingvo Internacia’ estas listigita kiel grava esperantonimo en Melnikov (10, 191) kiel “origina nomo” de Esperanto. Ĉi tiu ĉapitro intencas prezenti kelkajn konsiderojn pri la pranomo en diakrona (t.e. tratempa) perspektivo, komparante la Zamenhofan uzon de la esprimoj ‘Lingvo Internacia’ kaj ‘internacia lingvo’ per korpusa analizo.

Serĉvortoj: Esperanto, diakronio, vortordo

Retadreso: F.Gobbo@uva.nl (Federico Gobbo)

¹Universiteit van Amsterdam, Faculteit der Geesteswetenschappen, Taal- en letterkunde, Spuistraat 134, 1012 VT Amsterdam, Nederland

1. Enkonduko

La faka literaturo en Esperantologio donas multe da atento al la morfologio. Fakte, morfologio estis la unua parto de la lingvo kiu estis akre atakita laŭ scienca vidpunkto de Couturat (11) por klopodi konvinki la intelektularon, ke Ido estis plibonigita versio de Esperanto. Por lin kontrasti, Saussure (12) jetis la bazon por morfologia analizo de Esperanto per sia teorio pri vortformado. Eĉ Zamenhof, la fondinto de Esperanto, en la netuŝebla bazo de la lingvo, t.e. la *Fundamento de Esperanto*, donis neniun indikon pri sintakso. Tamen, per la konkreta lingvouzo en la originaj tekstoj, la lingvo rapide ekstabiligis. Onidiroj pri absoluta libereco en la vortordo ankoraŭ svarmas inter Esperanto-parolantoj, eĉ se tio veras nek por Esperanto nek por ĉiu alia homa lingvo.

Feliĉe en la faka literaturo estas du amplekaj korpusaj analizoj de Esperanto, fare de Gledhill (3, 4) kaj Jansen (1, 2), kiuj konvinke montras, ke la baza vortordo de Esperanto estas SVO, t.e. subjekto-verbo-objekto. Krome, klaras, ke la baza vortordo de adjektivoj kaj substantivoj estas adjektivo-substantivo (mallongigite ekde nun kiel AdjN), dum la ordo substantivo-adjektivo (mallongigite ekde nun kiel NAdj) estas markita. Tabelo 1 montras la elcentaĵojn de la lingvouzo en la korpusoj uzitaj en la verkoj supre menciitaj. Aparte rimarkinda estas, ke la Zamenhofa Esperanto (mallongigite ekde nun kiel ZE) ne tro malsimilas al la posta uzo.

	AdjN	NAdj
(3, 98)	97,12%	2,88%
(1, 25)	96,4%	3,6%
ZE (1)	88%	12%

Tabelo 1: La vortordo de adjektivo kaj substantivo en Esperanto

Laŭ la studo de Melnikov (10, 191) la frazemo² ‘lingvo internacia’ estas unu el la plej gravaj esperantonimoj de Esperanto, kiu povas indiki:

1. majuskle, la origina nomo de la lingvo Esperanto;

²Per ‘frazemo’, konstruita sur la paradigmo de ‘fonemo’ kaj ‘morfemo’, oni intencas indiki tipan multvortan esprimon aŭ idiomaĵon. Temas pri faka vorto de lingvistiko, uzata en multaj lingvoj.

2. minuskle, ajna lingvo, kiu servas por internacia komunikado;
3. kun la difinita artikolo *la*, Esperanto;
4. titolo de gravega Esperanto-gazeto de la pionira epoko (aperis en la jaroj 1895–1914).

Por atesti la unuan signifon, sufiĉas citi ĉi-tie la grava eseo de Zamenhof *Esenco kaj Estonteco de la Ideo de Lingvo Internacia*³. La tria signifo de Melnikov en la praktiko identas kun la unua. La kvara signifo estas memev-identata. Sed kio pri la dua signifo? Ĉu tio aperas en la ZE? Ĉi tiu mallarĝa studo intencas interalie respondi al tiu ĉi demando.

La ĉefa esplordemando al kiu mi intencas respondi ĉi tie, tamen, estas alia: kial Zamenhof preferis nomi Esperanton ‘Lingvo Internacia’ (vortordo NAdj) anstataŭ ‘internacia lingvo (AdjN, kiu estus la nemarkita vortordo)? Por respondi al tiu esplordemando mi faros kvantan kaj kvalitan analizon.

Antaŭ ol komenci la duflankan analizon, oni devas respondi al antaŭa, implica demando: ĉu la frazemoj ‘internacia lingvo’ kaj ‘lingvo internacia’ estas gravaj? Por tion respondi, sufiĉas trarigardi la Oftecvortaron de Esperanto (5) kaj rigardi kiom da frazeroj enhavas la vorton ‘lingvo’ ene. Tabelo 1 montras eltiron de tio.

Kiel antaŭvideble, la temoj rilataj al la semantika areo ĉirkaŭ ‘lingvo’ estas multe pritrakitaj el la esperantistaro. Similan rezulton oni povas vidi por la semantika areo ‘internacia’, kiu estas preskaŭ same ofta – vidu Tabelon 1 por eltiro.

Do, la esplordemando ŝajnas meriti analizon por solida respondo. Per la respondo, mi intencas ankaŭ klarigi ĉu estas nuanco en la du frazemoj ‘lingvo internacia’ (minuskla aŭ majuskla) kaj ‘internacia lingvo’ – ĉefe laŭ la lingvouzo en la ZE.

2. Kvanta analizo

En la tuta verkaro de de Zamenhof – 987.006 vortoj, el Wennergren (13) – la frazemo kun markita vortordo (NAdj) aperas sufiĉe ofte, kaj majuskle kaj minuskle, kiel montras Tabelo 2.

Male, la uzo de la frazemo kun nemarkita vortordo (AdjN) estas ege rara en la ZE, kiel atestas Tabelo 2.

³Notindas, ke la nomo ‘Esperanto’ origine estis nur la plumnomo de Zamenhof kiam li lanĉis la lingvon.

frazeroj	oftecoklasoj
cellingvo(jn)	17-19
ĉeflingvo(jn)	17-20
eduklingvo	19
eldonlingvoj	19
etnolingvo(jn)	16-19
faklingvo(jn)	17-19
fikcingvo(j)	19
floringvo	19
font(o)lingvo(j)	17-18
fremdlingvo(jn)	15-17
gest(o)lingvo(j)	17-18
...	...

Tabelo 2: Frazeroj kun 'lingvo' enhave kaj respektivaj oftecoklasoj

vortigoj	oftecoklasoj
internaci(ajn)	8-17
internaciaĵoj	19
internacias	19
internacie	12-15
internacieca(n)	18-19
internacieco(n)	14-16
internaciiga(n)	18-19
internaciigas	19
internaciigi	17
internaciigis	19
internaciigita(j)	18-19
...	...

Tabelo 3: Vortigoj kun 'internaci' enhave kaj respektivaj oftecoklasoj

sintagmo	trovoj
lingvo internacia	107
lingvon internacian	6
lingvoj internaciaj	1
lingvojn internaciajn	0
Lingvo Internacia	1
Lingvon Internacian	0
Lingvoj Internaciaj	0
Lingvojn Internaciajn	0
Entute	115

Tabelo 4: Uzo de ‘lingvo internacia’ (majuskle kaj minuskle en la ZE)

sintagmo	trovoj
internacia lingvo	4
internacian lingvon	0
internaciaj lingvoj	0
internaciajn lingvojn	0
Internacia Lingvo	0
Internacian Lingvon	0
Internaciaj Lingvoj	0
Internaciajn Lingvojn	0
Entute	4

Tabelo 5: Uzo de ‘internacia lingvo’ (nur minuskle) en la ZE

Do, estas klare, ke la uzo en la ZE ĉefe preferas la markitan vortordon (NAdj). Oni povas sin demandi, ĉu la uzo en la ZE estas kutima en la nuntempa uzo. Por tion respondi, oni povas eltiri du subkorpusojn el Wennergren (13), kiuj reprezentas sufiĉe aktualajn artikolojn el la moderna gazetaro: la unua subkorpuso enhavas la artikolojn de *Monato* (1993-1997) dum la dua tiujn de *La Ondo de Esperanto* (2001-2004). Kune ili sumas 1.477.500 vortojn, t.e. ĉirkaŭ 150% de la aro da vortoj de ZE. La komparo do estas ebla.

	AdjN internacia(jn) lingvo(jn)	NAdj lingvo(jn) internacia(jn)
Artikoloj el Monato	21	5
La Ondo de Esperanto	143	27
Entute	164 (83,6%)	32 (16,3%)

Tabelo 6: Uzo de la du frazemoj en la moderna gazetaro

Tabelo 2 montra, ke en la moderna gazetaro la ekvilibro en la du frazemoj estas tute inversa kompare al la lingvouzo de la ZE, kaj pro tio ĉi-lasto iĝas ankoraŭ pli interesa.

Resume, ni povas eltiri du provizorajn konkludojn el la kvanta analizo, kiuj utilas kiel gvidlinioj por la kvalita analizo:

- oni jam sciis, ke la nemarkita vortordo AdjN estis tia eĉ en la ZE;
- oni montris, ke en la moderna gazetaro la frazemo *internacia lingvo* (AdjN) estas multe pli ofta ol *lingvo internacia* (NAdj).

Do, la kvanta analizo montras, ke la Zamenhofa uzo de ‘lingvo internacia’ estis jam markita siatempe kaj eĉ pli ĝi estas markita en la moderna lingvouzo. Pro tio oni bezonas kvalitan analizon de la frazemoj en la ZE: per tio, mi povas klarigi la kialon de la elekto de la markita vortordo NAdj fare de Zamenhof.

3. Kvalita analizo

Antaŭ ol kvalite analizi la lingvouzon de la du frazemoj en la ZE, oportunas fari kelkajn kvalitajn rimarkojn pri la trovoj en la moderna gazetaro.

El la 27 trovoj de la markita frazemo (NAdj) en *La Ondo de Esperanto*, post tralegado, oni malkovras, ke: unu trovo estas citaĵo de kajero de *LOdE* de 1917, do ekster la korpuso; unu trovo estas citaĵo de saluto de d-ro Zaleski-Zamenhof, kiu diris *neŭtrala lingvo internacia*, citante la Zamenhofan esprimon de la parolado en Bulonjo-ĉe-Marŝo de la avo en 1905 (nur unu trovo en la tuta ZE!); tri trovoj estas citaĵoj de la titolo *Esenco kaj Estonteco de la Ideo de la Lingvo Internacia*, grava Zamenhofa esejo; unu trovo estas citaĵo de la titolo *Ekzercaro de la Lingvo Internacia "Esperanto"*, verko de Zamenhof en kiu la "nova" nomo Esperanto preskaŭoficiale aperas; unu trovo estas klarigo de la Zamenhofa uzo 'lingvo internacia' anstataŭ 'lingvo helpa' okaze de faka prelego; unu trovo estas citaĵo el la Zamenhofa unua lernolibro. Do, el la 27 trovoj de la frazemo kun la vortordo NAdj nur 19 estas reale printinda. Tio fortigas la argumenton, ke 'lingvo internacia' estas markita vortordo, kaj starigas la hipotezon, ke tiu ĉi frazemo estas specifa de la ZE.

Pro tio, ni ĵetu pli proksiman rigardon al la uzo de la frazemo kun la vortordo NAdj en la ZE. Estas ununura trovo de 'Lingvo Internacia' (majuskle skribite) kaj mi grupigas ĝin al la trovoj de 'lingvo internacia' (minuskle), ĉar tiu trovo aperas je la komenco de frazo. Tabelo 3 resumas la uzon de la du frazemoj en la tuta ZE.

frazemo	trovoj	frazemo	trovoj
lingvo internacia	108	internacia lingvo	4
lingvon internacian	6	internacian lingvon	0
lingvoj(n) internaciaj(n)	1	internaciaj(n) lingvo(j)n	0
Entute	116		4

Tabelo 7: Uzo de la du frazemoj en la tuta ZE

Farendas kelkaj konsideroj. Unue, estas nur unu trovo en la plurala formo. La kunteksto estas la sekva:

“novaj *lingvoj internaciaj*”, [notu la citilojn, NdR!] estas nur projektoj, en rapideco kaj sen sufiĉa pripensoj elbakitaj projektoj, kiuj de realiĝo staras ankoraŭ tre kaj tre malproksime.

Dua konsidero prias la fakto, ke la uzo de la frazemo kun la markita vortordo NAdj estas ĉefe nominativa. Fakte, en la akuzativa kazo estas nur 6 trovoj. Estas interese analizi kiujn verbojn Zamenhof uzi en ĉi tiuj 6 trovoj.

Pli detale, unuela eltiro venas de *Kion Zamenhof ne povis diri en Ĝenevo* (verbon emfazis mi):

Krom mia persona lingvo mi devas *posedi* ankaŭ lingvon internacian, por ke mi sen genta altrudemeco povu ĝin uzi.

Ĉiuj aliaj venas de la jam menciita eseo *Esenco kaj Estonteco de la Ideo de Lingvo Internacia*. Tio estis aparte interesa, ĉar temas pri eseo verkita ne nur por Esperanto-parolantoj sed ankaŭ por la ekstera publiko. Laŭ la *Enciklopedio de Esperanto* (1934), Zamenhof verkis ĝin sub la plumnomo Unuel kaj en jaro 1900 Louis de Beaufront prezentis ĝin en sia traduko en la francan al la Franca Akademio de Sciencoj. Jen la kunteksto (emfazoj miaj):

En la daŭro de multaj centjaroj la homoj, ankoraŭ ne tre *bezonante lingvon internacian*, ne enpensigadis pri tiu ĉi demando [...] kolektiĝis kongreso el reprezentantoj de ĉiuj plej gravaj regnoj, por *elekti lingvon internacian*. [...] Ni *havus* sekve ne *lingvon internacian* en la vera senco de tiu ĉi vorto, sed nur *lingvon internacian* por la pli altaj klasoj de la societo. [...] ĝis la apero de Volapük kaj Esperanto estis grandega multo da diversaj provoj *krei artan lingvon internacian*;

Ni povas rimarki, ke en la ZE la frazemo *lingvo internacia* indikas ĉefe Esperanton sed ankaŭ la ĝeneralan ideon de ilo por internacia komunikado, ĉu etnolingvo, ĉu planlingvo. Tiu ĉi konkludo konfirmas la analizon de Melnikov (10, 191), kies dua difino inkludas ajnan lingvon uzata por internacia komunikado. La uzo de la verboj estas aparte interesa. Fakte, por Zamenhof – laŭ la antaŭaj eltiraĵoj – por Zamenhof *lingvon internacian* oni: devas posedi; bezonas; elektas; havus (laŭ pli ampleksa kunteksto, nur sekve de elekto); kreis.

Plej ofte (114 trovoj) Zamenhof uzas la frazemon *lingvo internacia* kiel subjekton, kaj do en la nominativa kazo. Rimarkindas trarigardi la kvalitojn kiujn li foje atribuas al la frazemo. Tabelo 3 resumas la situacion.

Laŭ ofteco, la plej grava zorgo de Zamenhof estis klarigi la *ideon de lingvo internacia*, kaj poste ĝia demando, ekzistado kaj formo. Fine, estas ses hapaksoj (t.e. vortigoj troviĝantaj nur unu fojon en la tuta ZE). Tabelo 3 montras la kuntekston de la hapaksoj.

sintagmo kun kunteksto	trovoj
la ideo(n) de lingvo internacia	18
la demando (de/pri) lingva internacia	3+3=6
ekzistado (mem) de lingvo internacia	3+1=4
formo(n) de lingvo internacia	4
la afero de lingvo internacia	2
celado(n) al lingvo internacia	2
la enkonduko de lingvo internacia	2
Entute	39

Tabelo 8: kvalitojn atribuitaj al la frazemo en la tuta ZE

sintagmo kun kunteksto	trovoj
facileco de lingvo internacia	1
gravaj principoj de lingvo internacia	1
malamikoj de lingvo internacia	1
merito de lingvo internacia	1
neŭtrale-homa lingvo internacia	1
rolo de lingvo internacia	1
Entute	6

Tabelo 9: Hapaksoj de ‘lingvo internacia’ en la tuta ZE

La kvalitoj de *lingvo internacia* en la ZE estas tre klaraj. Nun ni vidu, se kontraste la uzo de *internacia lingvo* indikas aliajn trajtojn.

Ni jam vidis ke la frazemo kun nemarkita ordo AdjN estas ege rara. Kvalita analizo montras, ke *internacia lingvo* aperas 4 fojojn en preskaŭ identaj frazoj de *Dogmoj de Hilelismo* (1906, Januaro) kaj en *Homaranismo*, (1906, post Januaro). Notindas, ke ambaŭ verkojn Zamenhof publikigis anonime, nome de “unua rondeto hilelista”. Ni vidu la du citaĵojn kun abunda kunteksto.

en la daŭro de tuta semajno [en Bulonjo, 1905, 22 diversaj popoloj, NdR] vivis kune en la plej sincera amikeco kaj frateco, parolis inter si ekskluzive nur en *neŭtrala internacia lingvo*, konfesis religiajn principojn nur neŭtrale-homajn. [...la iniciatoroj de la homaranismo, NdR] decidis proponi al ĉiuj amikoj de interpopola justeco unuiĝi en apartan grupon, kiu inter la amikoj de *internacia lingvo* prezentus apartan sekcion.

Laŭ mi en la verkoj pri Hilelismo/Homaranismo en 1906 Zamenhof konscie ne verkas siastile, sed samkiel li estus “normala” esperantisto kiu partas la hilelistan rondeton. Pro tio, mi asertas, ke la frazemo kun markita ordo AdjN ‘lingvo internacia’ estas ne nur esperantonimo, kiel asertas Melnikov (10, 191), sed eĉ *specifa Zamenhofonimo*, t.e., frazemo tipa de la ZE. La “normala” stilo eĉ por li estis la formo ‘internacia lingvo’ kun nemarkita ordo NAdj. Konklude, mia tezo estas la jena: Zamenhof konscie uzis la markitan vortordon NAdj por substreki la specialecon de Esperanto.

4. Finaj konsideroj

Ambaŭ formoj – ‘lingvo internacia’ kaj ‘internacia lingvo’ – estis uzataj ekde la frua tempo de Esperanto. Fakte, jam en *Vojaĝimpresoj* (1895) enestas kaj ‘lingvo internacia’ (2 trovoj) kaj ‘internacia lingvo’ (2 trovoj) (13). En la pionira epoko, pro la influo de Zamenhof, ni povas supozi, ke la frazemo kun la markita vortordo NAdj estis pli prestiĝa ol la frazemo kun la nemarkita formo AdjN.⁴ Probable ‘lingvo internacia’ (minuskle) estis pli uzita pro la

⁴Konvencie, per ‘pionira epoko’ mi indikas la periodon 1887-1917, ekde la lanĉo de Esperanto ĝis la forpaso de Zamenhof, kaj mi celas la fenomenon Esperanto. Male, por ‘frua tempo’ mi indikas lingvan periodon 1887-1899, ekde la lanĉo de Esperanto ĝis la eniro

ekapero de revuo *Lingvo Internacia* (majuskle), kiuj ekzistis ekde 1895 ĝis la eksplodo de la mondmilito (1914).

Restas malfermita la demando kiam la formo ‘internacia lingvo’ populariĝis. Mia hipotezo estas, ke la inversigo de la proporcioj favore al ‘internacia lingvo’ verŝajne venas post la pionira periodo, kiam la influo de Zamenhof komencis malaltiĝi. Aparta rolo en tiu ĉi inversigo povas veni pro la ekapero de SAT, kiu enkondukis novan stilon en Esperanto – kiel ekzemplo, ni mal-longe citu nur la formon de la landonomoj per *-io*. Fakte rapida trarigardo en Wennergren (13) de la berko *Vortoj de Kamarado E. Lanti* (verkojaroj: 1920-1929) montras, ke aperas nur 2 trovoj de la frazemo en la markita vortordo NAdj sed eĉ 10 trovoj de la nemarkita vortordo AdjN. Jam tiam, probable la frazemo *lingvo internacia* estis ekkonsiderita konscie-nekonscie Zamenhofa kaj do pionir-stila. Tamen, por konfirmi ĉi tiun hipotezo necesas pli ampleksa studo.

en la Movadon de la francoj, kiuj iĝis nacia plejmulto en la esperantistaro ekde jaro 1900 (14, 79).

Apendico A. Pri la aŭtoro

Federico gobbo (1974) estas speciala profesoro ĉe Universitato de Amsterdamo (Nederlando) por estri la katedron Interlingvistiko kaj Esperanto. Li estas ankaŭ laŭkontrakta docento ĉe Universitato de Torino (Italio) por instrui kurson Planlingvoj kaj Lingvoplanado. Li partoprenas la EU-projekton MIME (Movebleco, Inkluziveco en Multlingva Europo) ĉe Universitato de Milano-Bicocca.

Apendico B. Agnosko

La esploro portanta al ĉi tiuj rezultoj ricevis financadon de la Sepa Kadroprogramo de la Eŭropa Komunumo sub stipendi-akordo n-ro 613344 (Projekto MIME). La aŭtoro estras la specialan katedron de Interlingvistiko kaj Esperanto ĉe la Universitato de Amsterdamo sub la aŭspicio de Universala Esperanto-Asocio (UEA). La enhavo kaj opinioj esprimitaj ĉi-tie apartenas nur al la aŭtoro kaj nenecese ili spegulas la opiniojn de UEA.

Apendico C. Abstract

In the first descriptions of the Esperanto grammar and in his linguistic answers, Zamenhof devoted much space to morphology, while syntax received considerably less attention. Jansen (1, 2) convincely argues that the basic word order of the language is SVO; on the other hand, in the case of the word order of nouns (N) and adjectives (Adj), both orders AdjN and Nadj are possible, even if AdjN is more frequent (also Gledhill (3, 4)). According to the Frequency Dictionary Esperanto (5) the words *internacia* and *lingvo* can be found in high frequency word rankings in the whole frequency dictionary, and this fact is a proof of their importance in the Esperanto culture – see Fiedler (6) in Gobbo (7) and Fiedler (8) in Busch-Lauer (9). The expression *Lingvo Internacia* apperas in the work by Melnikov (10, p. 191) as an important ‘esperantonym’, being the “original name” of Esperanto. This chapter aims to present some consideration about that original name in a diachronic perspective, through a corpus-based analysis of the usage of the expressions *Lingvo Internacia* and *internacia lingvo* in Zamenhof’s Esperanto.

Citaĵoj

- [1] W. Jansen, *Naturaj vortordoj en Esperanto*, Universala Esperanto-Asocio, Rotterdam, 2008.
- [2] W. Jansen, *Woordvolgorde in het Esperanto*, Ph.D. thesis, Universitato de Amsterdamo, 2007.
- [3] C. Gledhill, *A corpus-based grammar of Esperanto*, Lincomn Europa, 2 edition, 1998.
- [4] C. Gledhill, *A corpus-based grammar of Esperanto*, Lincomn Europa, 1 edition, 1998.
- [5] U. Quasthoff, S. Fiedler, E. Hallsteinsdóttir, *Frequency Dictionary Esperanto*, Universitätsverlag Leipzig, 2014.
- [6] S. Fiedler, *Oftecvortaroj por Esperanto*, in: (7), pp. 136–149.
- [7] F. Gobbo (Ed.), *Lingua, politica, cultura: serto gratulatoria in honorem Renato Corsetti*, Mondial, 2016.
- [8] S. Fiedler, *Kultur und Plansprache: Betrachtungen zum Esperanto*, in: (9), pp. 181–202.
- [9] I. Busch-Lauer (Ed.), *Kaleidoskop der Kulturen*, Frank & Timme, 2010.
- [10] A. S. Melnikov, *Gvidlibro tra Esperantio: konciza leksikono de la Esperanto-kulturo: esperantonimoj, realioj kaj flugilhavaj vortoj*, Rostov-na-Donu, 2015.
- [11] L. Couturat, *Étude sur la dérivation en Esperanto*, Brodard, Coloumiers, 1907.
- [12] R. Saussure, *Fundamentaj reguloj de la vort-teorio en Esperanto*, 1915.
- [13] B. Wennergren, *Tekstaro*, 2008. Korpuso financita de ESF.
- [14] R. Garvía, *Esperanto and its rivals: the struggle for an international language*, University of Pennsylvania Press, 2015.